

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.

Félévre . . . . 4 kor.

Negyedévre . 2 kor.

Egyes szám ára 20 fil.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15.

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség:
Kaposvár, Zárda-utca
17 szám,
hová a lap szellemi
részét illető minden
közlemény intézendő.Kiadóhivatal:
Kaposvár, Zárda-utca
17 szám.
hová az előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalá-
sok intézendők.

Parlamentünk.

„Két évi szakadatlan és fárasztó munka után,“ mint a hogy azt a parlamenti szünet alatt beszámoló képviselő urak — „kedves polgártársaiknak,“ a választóközönségnek mondani fogják, bezáródtak végre a világ legdiszesebb parlamentjének kapui.

Soha annyi csalódás nem ért minket választókat, mint az utóbbi két évben.

Csalódtunk mindnyájan!

Közállapotainkkal és az ezen áldatlan helyzetet előidéző pártokkal nem lehetünk, de nem is vagyunk megelégedve.

A kormánypártnak — eléggé tudjuk —, hogy nincsenek elvei; követik a kormányt bárki legyen is annak vezetője, bármi legyen is annak programja — tüskén bokron át. Szerintük a kormánypárt csak arra van hivatva, hogy az ellenzék követeléseit — még ha azok a hazafiság és államiason szempontjából szükségesek is — mérsékelje és azok megvalósítását a „lehetőséghez mérten“ megakadályozza, illetve lassítsa.

Hát ha erre vállalkoztak a tisztelt kormánypárti képviselő urak — a vá-

lasztókkal szemben — akkor ennek teljesen meg is feleltek.

Mert míg Széll alatt — vezérüknek a parlamentben történt ily irányú kijelentése után az egész kormánypárti tábor „nagyhatalmi szempontból“ szükségesnek tartotta a katonai létszámnak 25000 fővel való emelését — sőt Andrassy felszólalásában és Tisza István gróf felé való „ajánkozásában“ hazafias kötelességgé nyilvánította a felemelt létszám megszavazását, addig pár hóval később — anélkül, hogy a külállamokhoz való viszonyainkban a legkisebb változás is állott volna be, Khuen alatt már hajlandók voltak a létszám emelés egy részéről lemondani, sőt Tisza alatt az egész létszámemlést mellőzték.

Mindezen „elvi változásokon“ olyan módon ment át a kormány és annak pártja, amint azt a helyzet, illetve a katonai hatalom Bécsből kívánta.

Az ellenzék kivétel nélkül ellenezte a katonai létszám emelését, sőt igen helyesen a törvény alapján követelte az önálló magyar hadsereg felállítását. Erős küzdelmet indított. Velük tartott az egész ország, megyék és városok felirataikban, a választó közönség pe-

dig népgyűléseke és országos deputatiozásban sietett a küzdő ellenzék segítségére.

Küzdelmüket a vidéki szabadelvű pártok vagy egész nyíltan, támogatták vagy teljesen felszoltak.

Már-már bizni kezdtünk a sikerben, remélni a győzelemben, midőn megtörtént a — leszerelés.

Csalódtunk, csalatkoztunk!

Bizalmunk a leszerelés következtében, a legnagyobb ellenzéki pártban, a Kossuth-féle függetlenségi pártban teljesen megszűnt.

Bizalmatlansággal és aggodalommal tekintünk a jövőbe.

Az őszi ülészakban kerülnek tárgyalásra a gazdaságpolitikai törvényjavaslatok. Ezen javaslatok mikénti törvényre emelésétől függ országunk boldogulása, iparunk megeremtése.

Míg más államokban tisztán mint gazdasági kérdést tárgyalják a kereskedelmi szerződéseket, addig nálunk a kormány elsőrendű politikai kérdéssé avatja ezen javaslatok törvényre emelését.

Fennakarja tartani a vámközösséget Ausztriával, hogy a külföld előtt legalább kereskedelem politikailag mint „egységes egész“ tűnjék fel a két or-

TÁRCZA.

Meg'epetés.

(Francziából.)

Paul Servaist, a derék festőt meglátogatta egy kövér, de jól öltözött és ostobának látszó ur s így szólt hozzá:

— Servais ur, én ismerem az Ön hirtelét és műveit s tudom, hogy Ön fiatal kora ellenére is kiváló művész. — Én Servandoni nagykereskedő vagyok; engem ugyan aligha ismer, de a feleségemet bizonyára ismeri, mert ott szokott lenni minden bemutató előadáson tárlat megnyitáskor és minden jó hangversenyen.

— Csakugyan, mintha hallottam volna már a nevét . . .

— Nagyon szép asszony. S mivel ezt a kora még nagyon is megengedi: minden születés napját megszoktam ünnepegni. Az idén is így lesz, ez alkalommal is valami kellemes meglepetésben akarom részesíteni. Nevezetesen le akarom festetni s azt gondolom, hogy Ön . . .

— Kérem. Számíthat rám.

— Tehát Ön fogja lefesteni. Csak hogy én a képet meglepetésnek szántam. Szükséges tehát, hogy csak emlékezetből fesse le, anélkül, hogy a feleségemnek tudomása lenne arról, hogy Ön festő, — gyakran találkozni fog vele.

— És mi a tiszteletdíjat illeti . . .

én nem merek ajánlani valami megszabott összeget . . .

— Kérem csak merjen. Bátorság!

— Tehát tizezer frank elég?

— Rendben van a dolog.

Nagy meglepedéssel bucsuztak el egymástól.

— Szeretreméltók fiúk ezek a festők.

— Hja, csak a kereskedőkkel lehet üzletet kötni.

Másnap Paul Servais ezt a levelet kapta: »A feleségem ma este az operában lesz, — első emelet 4. sz. páholy. A második és harmadik felvonás között az előcsarnokban találkozunk. Egyedül leszek, beszélhetünk — Servandoni.

— Helyes! — gondolta Paulin, — elő a feketeruhával.

Azt elfelejtette megmondani, hogy Servais alig harmincz éves, rendkívül csinos fiatalember volt s oly elegánsan öltözködött, hogy az utczán minden nő utána nézett.

Az Operában jól megnézte Servandoniét, a ki a feje és még más két ur társaságában ült a páholyban. Nagy lelkesedéssel tapasztalta, hogy rendkívül csinos hölgy s bizonyos volt abban, hogy ezt az arcot soha nem felejtí el.

A szép Szervandonné is észrevette, hogy nagyon bámulja s kíváncsian tekintett le rá. Mivel pedig Servais ettől az estétől fogva mindig a nyomában volt Szervandonnénak, hogy a kép annál jobban sikerüljön, — Servandonné meg volt róla győződve, hogy azt a fiatal embert meghódította s érdeklődni kezdett iránta.

A festő kijelentette a férj előtt, hogy a kép sikerülni fog és mindenki meg lesz vele elégedve.

Az asszony nagyon csodálkozott, hogy mindenütt találkozik ezzel az emberrel; vajjon hogy sikerül mindig megtudnia, hogy hova fog menni? Mert lehetőség véletlenségből ily gyakran találkozni.

Egy reggel Paul a műtermében így szólt Servandonhoz:

— Kedves barátom, három nappal ezelőtt egy barátom akaratom ellenére is bemutatott engem az Ön feleségének, tegnapelőtt táncoltam vele egy valcert Kades család estélyén, láttam már százszor is, de mindig csak estelyi ruhában. Pedig, hogy a kép egészen sikerüljön, látnom kellene az otthonában is . . . Mert én Servandoniét csak mint nagyvilági hölgyet ismerem, — mint feleséget azonban, nem láttam soha. Mivel pedig már be vagyok mutatva neki — egész váratlanul, mintha csak véletlenül jönnék, — meg fogom Önt látogatni. Helyes?

— Jöjjön el holnap délután három órákor. Majd kitalálom valami ürügyet, hogy miért jön el hozzánk . . . De vigyázzon kérem, nehogy kitalálja a feleségem, hogy miért jön. Nézze meg jól, de észre ne vétesse, hogy nagyon bámulja.

— Legyen nyugodt.

Mikor Paul másnap belépett Servandonéhoz Servandon maga volt a szobában és vagy tíz perczig beszélgettek együtt, mikor Servandon fölkeelt s bement a feleségéért.

szág. Így kívánja ezt a nagyhatalmi hóbort.

Fennakarja tartani azért, mert Bécs úgy kívánja ezt, az osztrák ipar jól felfogott érdekének szempontjából, melynek egyedüli és kizárólagos piaca Magyarország.

Fennakarja tartani azért, mert a mint azt Hieronymi kereskedelmi miniszter ur mondja, „fél a sötétbe ug-rástól“ és megakarja óvni az országot az átmenet nehézségeitől.

Mindez csak csekély kivonata annak a sok maszlagnak, amit ezen ügyben a kormány „alapos tanulmányra“ valló nyilatkozataiból hallottunk. Ők jobb ügyhöz méltó igyekezettel védik az osztrák érdeket, mert ennek keresztülhajtását „felülről“ kívánják.

Megsértik, megkerülik, megszegik a törvényeket, amint megszegették az 1899. XXX. törvényezikket, is tárgyalásokba bocsátkoztak a vámkülfölddel olyan aut. vámtarifa alapján, melyet a törvényhozás még el sem fogadott.

A kormánytól semmi jót nem várhatunk.

Vajjon az ellenzék meg fogja-tenni kötelességét az országgal szemben, mert *egyöntetű, erélyes akarat-erős vezetésére van szükség, — nem békésekre és leszerelőkre.*

Mert mi, kik nemcsak „tanulmányaink,“ hanem a mindennapi élet szomorú tapasztalatai alapján vagyunk hivesek az önálló vámterületnek és kívánjuk a gazdasági különválást Ausztriától, tudjuk, hogy csakis önálló gazdasági berendezkedésünk eredményezheti a magyar ipar megerősítését, mezőgazdaságunk megerősítését és kereskedelmünk emelését.

Ezen három gazdasági tényező együttes virágzása biztosítja csak az

általános jólétet és a közvagyonosodás emelkedését, erre pedig szükségünk van azért, hogy *függetlenségünket idővel kivívassuk, hogy az egységes magyar nemzeti államot kiépíthessük.*

— **Iskolai értesítők** évadában vagyunk, egyrészt füst és por a közönség szemében, de van elég, melynek tartalma nemcsak megszivlelendő, de megdöbbentő is. Így a piaristák budapesti főgimnáziumának értesítőjében ezt olvassuk: „Szükséges konstatálni, hogy az ifjak lelkeiben az iskola-és tanárszeretet, a kötelességteljesítés és engedelmesség, a felsőbbek tiszteletének és parancsaiak teljesítésének erénye mintha lankadóban volna. Ugy látszik, hogy a családban is sok a hiba. De remélni kell, hogy a társadalom megújulását okozó valamely jótékony áramlat ismét megteremti a tiszta, naiv, ragaszkodó, iskola és tudománykedvelő ifjúságot.“ A budapesti gyakorló főgimnázium értesítőjében azt mondja, hogy a középiskolában az uniformizáló elv immár egyformán szürkévé, minden egyéniség nélkülűvé fejleszti a tanulókat. Valjon megfordulnak-e ezen értesítők Tisza és Berzeviczy urak kezén és figyelemre méltatják-e azokat? avagy fontosabb tán nekik valamelyik Smolen Tóni válveregetése, kegyes mosolya, mint hazánk jövő nemzedékének erkölcsi nevelése s jellemének irányítása? az bizonyos, hogy szürke egyéniség nélküli emberek ideálokért csakugyan nem fognak küzdeni, hanem annál inkább fognak futni a husos fazekak után, tehát a jövő nemzedék Tisza és Berzeviczy lesznek szükében a tutti granti mamelukoknak, de hogy ezen uraknak vezetése alatt mind halványabb lesz a társadalom megújulásának reménye, az már azután kétségtelen. Helyesen mondják: *Minden népnek olyan a kormánya, milyent megérdemel!*

Életjel.

A politika nemcsak az országházban, de a vidékeken is szünetel; a csendes vi-zekeket csak itt-ott hozza hullámszába egy-

— Henriette bemutatom neked Paul Servais urat, a neve azt hiszem eléggé híres. És te különben is ismered, ugy-e?

Henritte kezet nyújtott neki, házias ruhájában még bájosabb volt, mint máskor s Servais érezte, hogy ha eddig nem is szerette volna — most okvetlenül bele szeret. Nagyon vidáman beszélgettek egymással s Henriette ezt gondolta magában: „Bemutatja magát, — mindennűvé elkísér s meglátogat! Szép fiatal ember, — a férjem pedig nagyon ostoba!“ Negyed óra múlva Henriette vissza vonult.

— Nos, kedves mester? — Kérdezte Szervandon.

— Holnap hozzálatok a munkához s mondhatom, meg lesz vele elégedve.

— Hogy könnyebb legyen a munkája, — válasszon az arcképei közül.

Odaadott neki egy albumot, a mely telve volt Servandonné arcképeivel. Paul a legegyszerűbbet és legcsinosabbat választotta.

Henriette ez este nagyon ábrándozott s nem akart elmenni hazulról. Késő este a szalonban s csupa szórakozottságból lapozgatni kezdett az albumban. Észrevette, hogy egy arcképe hiányzik. Paul egy percig egyedül volt a szalonban — bizonyos tehát, hogy ő lopta el az arcképét. Tehát Paulin szereti őt!

Servadonné egész éjjel nem aludt.

Másnap reggel egy fátyolozott hölgy csöngetett be Paulin lakásába. Az inas, a ki ily látogatásokhoz már hozzá volt

szokva, a műterembe vezette, a hol Paulin az ablaknál állva épen egy arcképet nézegetett.

Henriette felsikoltott örömeiben s kezet nyújtott a festőnek.

Nem kellene magyarázgatni a látogatást, egy szót se kellett szólnia. Hallgat-tak mind a ketten, mélységesen.

Három nap múlva, Szervandon, mikor meglátta képet, felkiáltott:

— Kedves mester, ez a hasonlóság igazán meglepő! Különösen a fej, meg a nyak...

— No meg a többi is — gondolta magában Servais.

Servandon annyira meg volt vele elégedve, hogy rögtön ki is fizette a kép árát mind a tizezer frankot.

Paulnak elfintorodott az arca — de hát mit csináljon?

Mikor Henriette másnap eljött hozzá odaadta neki a tizezer frankot.

Őszd szét a szegényeidnek.

S mikor Henriette nem akarta a pénzt elfogadni, Paulin térdreborult előtte s elmondott neki mindent.

Mit csináljanak már most? Nem tehettek egyebet, mint hogy nevettek, — természetesen Servandonon, a ki csakugyan akarata ellenére is nagy meglepetésben részesítette a feleségét.

Henriette és Paul őszintén szerették egymást, mert ez már hat hónappal ezelőtt történt s akár hiszik akár nem, még mindig szeretik egymást.

Maur Mont.

egy képviselő beszámolója. Megyénkben a képviselő urak erre sem tartják érdemesnek választóikat, hogy a kaposvári kerület képviselője mélyen hallgat, azt értjük, soha se volt neki arra gondolja, mi a nézete, mi a kívánsága a választó közönségnek, miért gondolkodna másként most, a mikor kedves pajtása Tisza István ur ül a miniszteri székből, tehát könnyen elmondhatja a kaposvári kerületre »gomház, ha leszakad lesz más«. — De nem értjük, annál kevésbé helyeselhetjük a függetlenségi párti képviselő urak mély, kitaró hallgatását, pedig bizony jó és helyes volna megmagyarázgatni a fel-és leszerelés okait s legalább sejtetni aggodó választóikkal jövőbeli magatartásukat.

Ily körülmények között azt kellene hinnünk, hogy Somogyban teljes az apathia, a nemtörődömség uralma megtörhetetlen, pedig nem így van, a nyugodt felszín csak látszat és a vizek mélyében megkezdődött a munka. Az új pártnak törekvései élénken foglalkoztatják az elméket s az ellenzéki pártok koalíciójának szükségét mind nagyobb és nagyobb körben ismerik fel.

A függetlenségek nagy része belátja, hogy a 48-as elveknek pusztán tartalom nélküli hangoztatása eredményre nem vezet, sőt még hátráltatással jár s immár oda jutottunk, hogy a félre nem magyarázott 67-iki kiegyezés sokkal közelebb állott a 48-hoz, mint a ma tényleg létező állapotok állanak Deák Ferencz egyezségéhez: belátja azt is, hogy az új párt programja tulajdonképpen az ő valódi programjának közgazdasági részét teljességében ötleli fel, s belátja, hogy dőreség volna e programot nem támogatni azért, mert mi annál többet is akarunk, közre nem működni a gazdasági függetlenségnek elérésére, a mikor ez aktuális, égető, sőt életkérdés csak azért, mert ezzel a mi célunkat teljes egészében még el nem érhetjük; belátja a függetlenségi pártnak igen nagy része, mindenki a ki látni akar, hogy az elveknek hangoztatásával mily szépen összeillett Magyarország függetlenségének legnagyobb ellenségével Tisza Istvánnal czimboráskodás.

Az új párt programja hódít, pártolói napról-napra szaporodnak, mert kuruczjainak megtestesülését ma Bánffyban látjuk s küzdelme Tiszával a kuruczsnak a labanczsággal való küzdelme.

Az új párt kibontja zászlaját, hogy küzdelemre hívjon fel mindenkit a ki igazán óhajtja hazájának s ezzel saját magának boldogulását.

E célból többen az új pártnak lelkes hivesek a múlt napokban összejöttek Kaposváron, hogy megbeszéljék a módokat s megállapítsák az utat, melyen haladva helyreállítsák a somogyi nép ellenzéki jó hírnevét, melyet az utóbbi idők eléggé elhomályosítottak.

Látjuk a jeleket, melyek tanúságot tesznek arról, hogy nem haltunk meg, élünk s ha még álmosak vagyunk is, már ébredünk s igyekezünk szabadulni a dermedtségből, melyet az elalvás rendszere hozott reánk.

Pedig felébredünk, mert megindult az egészségesebb vérkeringés, mely tettekre képesít bennünket.

Álljon mindenki csatasorba s akkor Tisza Istvánék elmehetnek — Klopiba. Ugy legyen!

Egy 48-as függetlenségi.

Gombák.

Furesa, hogy míg a növények kárteknony gombáit a nedves időjárás, az ember fejében a gombákat ez a kutya meleg tenyészt, emberek, akiknek egyébként legálább helylyel-közzel észjárásuk helyessége iránt kételyünk nem támadt, oly nyilatkozatokat kockáztatnak, oly tervekkel állnak elő, melyek alkalmasak gondolkozásuk helyessége iránt kételyt támasztani.

Kaposvárott is e forró melegben nagyot gondoltak: *legyünk ezután törvényhatóság!* Ugy tetszik ez nekünk, mintha ez ahhoz hasonlítana, midőn két német ember mulatni akarván, elhatározták, hogy egymást »kegyelmes« urnak fogják szólítani! Szegény Kaposvár, jó akaróid még a béka szerepére juttatnak, a ki minden áron ökörnek akar látszani. A városi házi potentatok egyik csodálatos szövetsége már is reakcionarisoknak nevezi azokat, a kik e nagy-szerű eszmének keresztülvitelét ellenezni elég vakmerőek lennének. Hát lassabban egy kissé a testtel, azt mondjuk mi, a kik sohasem zárkóztunk el a valódi haladás, a városi változásos haladásának követelményei elől, de épen olyan határozottan megmondjuk, hogy az ilyen bolondgombát egyik meg csak azok, akik megsütötték. Mindazok, akik fizetjük és viseljük a közterheket, háromszor is meggondoljuk, míg egyszer újabb terhet rakunk magunkra azok kedvéért, a kiknek nagy ellenségük a vármegyének meg a mai ugyancsak szolid ellenőrzése és felügyelete is.

Gróf Széchenyi Imrét, ezt a különben derék urat is meglepte a forróság betegsége. Akkorát akart mondani, hogy arra meg Klapi István se tudna tromfot adni. A főrendiház ülésén a költőévetest tárgyalták, két óra alatt az 57-ik törvényjavaslatot, feláll a nemes gróf s védelmezvén a közös vámterületet, akkorát ütött a szeg feje mellé, hogy bizonyára eddig maga is megbánta; nem állított kevesebbet, minthogy az önálló vámterület homlok egyenest ellenkezik a nemzeti állam eszméjével, mert a vámsorompók felállítására idegen iparosokat, idegen gyárosokat édesgetne ide, a kik nem levén magyarok, szembeállnának a nemzeti állammal s szaporítanák számát ellenségeinek. Istenkém! Istenkém! Nem is hittük, hogy a gróf ur így kurucz s már-már igazat adtunk neki, midőn észünkbe jutott, hogy ha a gróf ur annyira félti a magyar nemzeti államot az iparosoktól meg a gyárosoktól, a kik pedig mint a példák mutatják itt mind jó magyarokká lesznek, miért nem félti a Hohenlohektől meg a többi német és porosz uraktól, a kik már itt vannak s a kikről ellenségük sem állítja, hogy barátjai volnának a magyarnak, avagy előmozdítói a nemzeti eszmének. No de hát meleg van; majd ha megjön az ősz hűs napjaival, akkor beszélhetünk komolyan ezen dolgokról is. Addig pedig szídjuk tovább ezt a kutya forróságot, melytől gomba tenyészik az emberek agyvelejében.

HIREK.

— **Szent István ünnepe.** Törvénybe iktatott országos ünnep István király napja. Felekezeti különbség nélkül nemzeti kegyelettel ünnepli meg e napot, első királyunk Szent Istvánnak neve napját, minden magyar ember. Szent István koronája országa összes templomaiban zúgó harangok, egyházi és polgári ünnepségek hirde-

tik dicső királyunk emlékét. Különös fényvel ünnepli e napot meg a székesfőváros, hol a Szent Jobbot a hercegprimás vezetése alatt, főpapok, főurak, miniszterek és az ország nagyszamu notabilitásai kíséretében körmenetben körülhordozzák, majd a vártemplomban közszemlére kiteszik. A kegyelet e díszes ünnepére az ország minden vidékéről ezrével zárandokol a nép a fővárosba.

— **A király születésnapja.** Hetvennegyedik évét töltötte be e hó 18-án koronás királyunk. E napon ünnepet ült a magyar nemzet. Városunkban a 44. gyalogezrednek itt időző zenekara 17-én este dísztakarodót fújt és 18-án reggel már 4 órakor zenével járta be városunk utcáit. A délelőtt folyamán tábori mise volt a honvédtéren, ugyszintén az összes felekezetek templomaiban hálaadó isteni tiszteletet tartotak, melyeken a polgári hatóság és katonai tisztikar is képviseltette magát. Délben a »Gottterhalte« mellett bankettezett a tisztikar. Este pedig tiszti táncestélyt rendezett a Korona szálló nagytermében.

— **Egy Kaposvárott megjelenő, magát függetlennek nevező s állandóan szenzációban utazó társadalmi lap,** azt híresztelte, hogy Tallián Gyula főispán távozása küszöbön áll. Erről a főispán maga tud legkevesebbet. Egy árva szó sem igaz e hírből. Ugyan mire lehet jó az ilyen áhírek terjesztése?!

— **Tallián Bélát** a közkedvelt földművelésügyi minisztert, Somogyvármegye volt főispánját súlyos csapás érte. Lipikén nyaraló 18 éves Andor nevű fia e hó 15-én agyonlőtte magát. A fiatal ember ideges rohamában követte el az öngyilkosságot. Hült tetemét Török-Kanizsára a családi sírboltba szállították. Vigasztalja a szülőket — ha van ily esetben vigasztalás — számos barátai s tisztelőik őszinte részvéte.

— **Egy somogyi tanító megjutalmazása.** A vallás és közoktatás miniszter Dénes Lajos berzencei tanítónak, iskolájának mintaszervi kezeléseért 200 korona jutalmat adott.

— **A kaposvári pályaudvarról** 17-én reggel 5 órakor Budapest felé induló gyorsvonat utasai azon meglepetésre ébredtek fel, hogy a vonat a batéi állomáson megállt, holott szabályszerűleg ezen állomáson megállás nélkül kell áthaladnia. Mindenki aggodó kíváncsisággal kérdezősködött a különös intézkedés okáról, midőn pedig köztudomásra jutott, hogy az állomáson egy élő lélek sínés s a vonatot senki sem fogadta, az aggodók már azt hitték, hogy ennek oka valamely gonosz büntény; szerencsére a talány gyors s kedélyes megoldást nyert, kisért ugyan is, hogy az állomás szolgálati személyzete egytől-egyig aludt — mint a tej! — Hát az ilyen dolog könnyen megéshetik s szerencse ha így esik meg, a mikor se éjjele se nappala a szegény vasutasnak a ki nincs érczből öntve, hogy emberfeletti munkát teljesíteni képes legyen.

— **Balaton szövettség megalakulása.** A Balaton jóvendőjére s fürdőink fejlesztésére f. hó 11-én alakult meg a balaton szövettség Siófokon. Az ülést dr. Ováry Ferencz országos képviselő nyitotta meg, ki is az ülés vezetésére gróf Széchenyi Imrét kérte fel. Ezután Ováry ismertette az egyesület célját s a jelenlevők eljenzése közepette a szövettséget megalakultnak jelentette ki. Ezután tiszteletbeli elnökké gróf Széchenyi Imrét, elnöknek belavári Burghard Kondrád főrendiházi tagot választották meg. Alnökök lettek: Széchenyi Viktor, gróf Ováry Ferencz dr. és Szűcs Béla. Titkár lett Kovács Dénes, pénztárossá Várady Gyulát, ellenőré Getső Ignácot választották meg. Végül a 45 tagu választmányt alakították meg, a kik közül. Somogyvármegyéből a következők választottak be: Tallián Gyula, Sárközy Béla, gróf Hunyady József, Márffy Emil, Szupics Dezső, dr. Svastics Nándor, Bernáth Kálmán,

Lehner Vilmos, Gaál Gaszton, Sümegi Vilmos, Csorba Ede, és Szaploneczay Manó. A szövettség székhelye Budapest, a közgyűlések azonban évente felváltva a három vármegyében tartatnak.

— **A hogyan a tiszték mulatnak.** A király születése napján történt. Lent a szalotti alatt folyt az alsós. Fent a »Korona« nagytermében a helyőrség tisztikara evett és ivott a király egészségére. Tell Vilmos, cigánybáró, zsidónó akkordjai egymásután hangzanak le a nagyterem ablakaiból, végre egy ismerős dallam üti meg füleinket. A kártyázók keze egy pillanatra megmerevedik, a vér hevesebben lüktet a kávéházi vendégek ereiben, kint az összes tekintetek a nagyterem ablakai felé irányulnak. Felhangzanak a Rákóczi induló első ütemei. Utána zajos éljenzés s ujjazások zúgnak le az emeletről. A zenekarnak újra kellett játszania a Rákóczi indulót. Tehát a magyar tiszték vére még sincs vízből, a magyar tiszték szive mégis csak a hazáért dobog. Ez a magyar katona nótája, így mulasson a somogyi ezred minden katonája. E mellett a nóta mellett aztán sohse lesz rückwärts-concentrierung.

Nem tudjuk azonban, hogy a paritás vagy pedig Vorschrift kedvéért-e, de a Gott-erhaltét is megéjlenezték, még pedig háromszor is. Ennek a nótának a hangja hallott pedig már sokszor volt Rückwärts-Concentrierung. Most is az volt. A magyarosodás ügye haladt visszafelé.

— **Az »Erzsébet« kávéház** tulajdonosai már tavaly nyáron elfoglalták az Erzsébet-uti oldalon levő gyalogjáró felét vendégeik részére, kávéházi asztalokat és székeket rakatván oda. Így volt ez az idei nyár elején is. Nem kerestük, hatósági engedéllyel történt-e vagy sem, mert a közönség kényelmét mozdította elő. De most, midőn már azt tapasztaljuk, hogy a terjeszkedés egy idő óta nagyon is tulságos mérvet öltött, mert nemcsak hogy a gyalogjárót egészen, de még azontuli részt is telerakták asztalok és székekkel s így ez többé nem a közönség kényelmét szolgálja, hanem egyenesen a forgalmat akasztja meg az arra járók méltó bosszantására, kérdeznünk kell, mi jögon történik ezen helyfoglalás s miért nem látja meg senki a városházán e visszaélést? midőn a polgármester ur épügy a mint az előjáróság többi tagjai hivatalos helyiségeikből meg ha nem akarják is látniok kell mi történik.

— **Utcza öntözés.** Már több ízben szóltunk azon botrányos állapotról, mely városunkban uralkodik. Ugy mondják, a kik álmadoznak, hogy Kaposvár törvényhatósággá alakuljon. Szép világ lenne akkor itt! Ma arra se kerül pénz, hogy a közegészség legprimitívebb követelményei kielégítenek, nincs pénz egy pár öntöző kocsi sem pedig a meglevők nem elégségesek, így történik, hogy az egyik legnagyobb forgalmu utcázára a Teleki-utcázára, hol éjjel nappal közlekednek a járművek, az egész nyáron egyetlen csepp víz sem jutott. Volt is aztán por olyan, hogy a lakók utcázára szóló ablakaikat hónapok óta nem merték kinyitani. Talán abból a nagy utadóból erre is juthatna pénz. Helyes városi gazdálkodás jöjjön el a te országod!

— **Tűzvész mindenfelé.** Az országszerte uralgó rendkívüli szárazság nem csak a növényzetet teszi tönkre, de valóságos tűzfészekké lett az egész ország napról-napra hall vészhi-reket, gondatlanság, nem egyszer gonoszság tűzvészt idéz elő, mely ezeket foszt meg hájlékaiktól s jutat koldus botra. Így történt Gyöngyösön is, a hol a város gonosz kéz okozta tűz folytán legnagyobb részében elpusztult. Így van más vidékeken is. Isten keze reánk nehezedett, gondolkodjunk nem-e megérdemeltük?!

— **A hét kis árva.** Szegény foltozó varga volt Pál Lajos Nak községben, hol a napokban hosszas betegség után meghalt. Most nincs kenyérkereső és nincs: most, mikor annyira szükség volna a családfőre,

az édes jó apára, aki folyton nagy küzdelemmel bár, de megszerezte a mindennapi kenyeret, hogy apró gyermekei ne éhezzenek, ne fázzanak. Az apa elment, így tudja e 7 éhező, nyomorban levő kis árva s reménykedik, hogy majd nem sokára haza jön és megint hoz, jó fehér friss kenyeret. Nehéz idők járnak, de azért a jó szívu vagyonsabb apák és anyáknak van néhány fillére bizonyosan az árvák segélyezére. Küldjétek el nekik, hogy a nagy nyomoron enyhítve legyen.

— **Olcsóbb lesz a marhahus.** A kaposvári mészárosok elhatározták, hogy a marhahus árát leszállítják szeptember 1-ével kezdődőleg. Azon már megkezdett kísérlet, hogy silányabb húst 80 fillérért mérjenek — a közönség visszautasításával végződött.

— **Végre azt hittük,** hogy az Isten megelégette a reánk mért csapást s szánakozó keze megnyitja az ég csatornáit. Csütörtökön oly fokra hágott a hőmérő, hogy a pokoli meleget európai ember már alig állhatta; estére kelve sötét felhők mutatkoztak a lathatáron, éjjel harmatozott is mert esőnek nevezni ugyan nem lehet; másnap délre azonban teljesen kiderült. Hiába reménykedtünk ismét. Így mind inkább aggodalommal nézünk a jövő tél elé, ember emlékezete óta ily időjárás nem volt vidéktünkön.

— **Esküvő.** Sós Lajos, a mágoosi takarékpénztár könyvelője e hó 30-án tartja esküvőjét Honig Elza kisasszonnyal B. Mágocson. — Lorsy Mór helybeli kereskedő f. hó 28-án vezeti oltárhoz Löwy Sziidi kisasszonyt Báltaszéken.

— **A nagyatádi** izr. hitközség dr. Löwinger Lipótot választotta meg főrabbiá.

— **Kántor-tanító** választás lesz e hó 23-án Kaposfüreden s mint — halljuk — erős küzdelemmel, mert két-három féle pártra szakadt közönség, nem tud megegyezni az iskolaszéki tagokkal, mint választókkal, mely utóbbiak leginkább a lemondott tanítónak fiát szeretnék a katedra padjára ültetni. A sok pályázó közül legtöbb kilátása van a nép pártfogoltjának Kovács Mihály, batéi tanítónak.

— **A kaposvári atletikai club** folyó hó 21-én, vasárnap délután 4 és fél órákor, az új sporttelepen atletikai viadalt és football mérkőzést rendez.

Sorrend:

I. 100 yardos síkfutás, térelőny verseny. Elsőnek diszoklevél, a helyezetteknek oklevél.

II. Sulydobás térelőny verseny. 7 és negyed kgos vasgömbbel. Elsőnek diszoklevél, a helyezetteknek oklevél.

III. 220 yardos gátfutás, térelőny verseny. Elsőnek diszoklevél, a helyezetteknek oklevél.

IV. Hármass ugrás, térelőny verseny. Elsőnek diszoklevél, a helyezetteknek oklevél.

V. Staféta futás 400 méterre. Két club staféta. A győztes staféta tagjainak diszoklevél.

VI. Kötélhuzás. Két club csapat közt.

VII. Football mérkőzés:

A) csapat fehér ing, sárga-kék szalaggal.

	Pierre			
	Neuwelt	Fehéry		
	Vértési	Mirtl	Boszkovitz	
Simon	Schön	Fikli	Adorján	Rónai
Kovács	Rigó	Izsó	Beck	Bernár
	Kerekes	Kádár	Kallós	
	Szlovák	Varga		
	Bernáth			

B) csapat. Sárga-kék ing.

Helyárok: páholy 4 ülésre 4 korona tribün 60 fillér, állóhely 30 fillér, diák- és katonajegy az állóhelyre 20 fillér. Katona zene. Fedett tribün. Buffet. Részjegyek érvényesek.

— **Miniszteri rendelet az iskolai beiratásokról.** Minden szülőt, a kinek iskolás gyermeke van, közelről érint a belügyminiszternek az a rendelete, amely most érkezett a városi hatóságokhoz. — A rendelet nagyon megkönnyíti az iskolai beiratásokat, mert fölöslegessé teszi az iskolai beiratásoknál a költséges és sok utánjárásba kerülő születési bizonyítványokat, a melyeket ezentúl egyszerű tanúsítvány helyettesít. Ezeket a tanúsítványokat díjtalanul és bélyeg nélkül szolgáltatja ki az anyakönyvi hivatal. Az erről szóló okos rendelet, mely különösen kedvező a szegény családos emberekre, különben csak felújítása egy már tavaly kiadott rendeletnek.

— **A magyar gazdaközönség** figyelmét felhívjuk az »óvás« című hirdetésünre.

KÖZGAZDASÁG

— **A termés és a pénzpiac.** Az osztrák-magyar bank üzleti fejlődésének mikénti alakulása legjobban mutatja az ország rossz helyzetét. Míg a bank aranytartáléka ez évben — eddig 40 millió koronával gyarapodott — addig ezen hónapban alig van egyáltalában még csak kilátás is aranybeözönlésre, s míg máskor aratás után a takarékpénztárakban voltak kénytelenek gazdáink a termésért bevett pénzeket elhelyezni, addig most a rossz aratás következtében pénzigényeik vannak, így magyarázható a bank legutóbbi megjelent kimutatása, mely szerint az augusztusi üzletforgalma emelkedett. Míg más években — még a legrosszabb aratási viszonyokat is figyelembe véve — 8—9 millió koronával csökkent.

Ezen természetellenes állapot csak bennünket érdekel, mert a bank magyarországi fiókjainál jelentkezik az óriási üzletemelkedés.

A pénzeszközlet illetően emelkedése — a bank kamatláb természetesen emelkedését fogja maga után vonni.

Tehát nem csak hogy rossz aratásuk lett gazdáinknak — hanem még drága pénzüik is. Mert hisz jól tudjuk, hogy a bankráta csak akkor szokott alacsony lenni ha az osztrák gyárosoknak van erre szüksége — a magyar gazdának mindig drága a pénze.

Azért kívánjuk államunk önállóságát és függetlenségét — pénzügyi téren is.

— **Lődijazás.** A »Somogy megyei Gazdasági Egyesület« 1904. évi szeptember hó 10-napján délelőtt 1/2 10 órákor Kaposvárott ugy melegvérű, mint hidegvérű (Nori, Percheron, Muraközi, Ardemi) tenyészkancaikat díjaz a Honvéd-téren, mely ezétra 300 darab ezüst koronát fordít. A díjak a következők:

I. díj egy anyakanczára	120 korona	120 kor.
II. díj egy anyakanczára	100 „	100 „
III. díj egy anyakanczára	50 „	50 „
IV. díj egy anyakanczára	30 „	30 „

Összesen: 300 kor.

Dijazási feltételek: 1. Díjat csak a somogy megyei volt urbéresck, vagy ezekhez hasonló körülmények közt gazdálkodó somogy megyei tenyésztők tulajdonit képező anyakanczák fajkülömbőség nélkül. 2. Az anyakanczák szópós csikóval mutatandók be. 3. Pályázók tartoznak községi bizonyítvánnyal igazolni, hogy a bemutatott kanczák az illető csikók születése előtt tulajdonukat képezték. 4. Díjazásra az elővezetéskor 3, illetve 4 évnél fiatalabb kancza igényt nem tarthat. 5. Az egyszer már díjazott kancza ugyanazon foku, vagy alacsonyabb foku díjat nem nyerhet. A fentebb elősorolt díjakon kívül dicsérő oklevelek is osztanak minden más somogy megyei tenyésztőnek tenyészkancaiz részére is. A díjazást a somogy megyei gazdasági egyesület által kiküldött

szakbizottságok eszközlik, melyekhez az alispán által kiküldendő állatorvos is csatlakozik. Somssich Andor, a gazdasági egyesület elnöke. Gr. Hoyos Miksa, a gazdasági egyesület alelnöke. Dr. Roboz Zoltán, a gazdasági egyesület titkára.

— **Házi fogyasztásra szánt bor.** Figyelmeztetjük szőlőbirtokos társainkat, hogy saját fogyasztásukra szánt bormennyiséget az illetékes községi előljárásnál (városi tanácsnál) kellő időben bejelentsék. Bejelentési határidő szeptember 1-ig. A bejelentőnek meg kell jelölnie a családtagok számát (beleértendő a házi cselédek is), a szőlőbirtok nagyságát, a remélhető évi termés mennyiségét és végül a kedvezményezésre szánt bormennyiséget.

KÜLFÖLD.

Míg egész Európa figyelve a mandzsuriai harczter felé irányul és bámulattal csodálja az ügyes, kitartó japán sereg folytonos győzelmeit az orosz óriáson, addig az orosz birodalom minden részéből nyugtalanító hírek érkeznek. Recseg, ropog a hatalmas birodalom.

A szabadszerető emberiség rokonszenve a japánok iránt nemcsak a »gyöngébb iránti természetes vonzalomból« ered, hanem mert a japán sereg győzelmétől várja az orosz nép felszabadulását a zsarnokság alul. Mindenki azt hiszi, hogy a japánok győzelme meghozza az orosz birodalom belső békéjét, a népnek alkotmányát.

Míg ilyen édes reményekkel voltunk eltelve, megszületett a hatalmas birodalom trónjának örököse, a csár fia. Nagy oroszországban millió és millió ember imája szólt a mindenhatóhoz e hir hallatára.

Mi is vártunk valamit. Kegyelmet, szabadságot a politikai foglyoknak, kegyelmet az elítélteknek.

És e helyett megjelent a csár végrendelete a trónöröklésről. A csár bekövetkező halála esetére — kiskoru fia részére — gyámságról gondoskodik. Ezek fogják kormányozni a hatalmas orosz birodalmat a csár halála esetén.

Tehát szabadság, kegyelem helyett ismét csak gyámság. A harczterén pedig állandó vereség szárazon ép úgy, mint vizen.

A marienbadi uralkodó találkozás ismét alkalmat adott arra, hogy az angol nemzet és a magyar osztrák monarchia közötti régi hagyományos barátságot megerősítse. Szép felköszöntőkben az örök békére ittak — de minek is akkor az a sok ágyu.

Combes francia miniszterelnök egy bécsi lap tudósítójának elmondotta terveit: szakadás lesz tehát a római curia és a francia köztársaság között.

A kereskedelmi szerződések iránti tárgyalások az összes államok között nagyobb részt megindultak. Részint törvényes alapon, részint mint nálunk, a törvény ellenére. Hogy mit várhatunk az ilyen törvénytelen alapon megindított tárgyalásoktól, — arról majd máskor beszélünk.

SZERKESZTŐSÉGI ÜZENETEK.

— **»Fogadó« Kerpesi-ut 13.** Lapunk szerkesztősége és kiadóhivatala Zárda-utca 17. szám alatt van. Kérjük ezt szives tudomásul venni.

— **Jánosnak.** Ön valószínűleg még mindig Jancsika, különben nem volna oly

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szén-savas ásványvíz erre a legbiztosabb vszer. Elsősorban a mohai

ÁGNES

forrás mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyuvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyóknál fogva kitűnő szere a legkülönb-félébb gyomor, légcső és húgyszervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha gyomor-, bél és légcsőhuruttól szabadulni akarunk.

Dr. Kéty.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.

Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másféltérsnél valamivel nagyobb tvegekben minden kétes értékű, mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbban adja, hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse. Árlapot s prospectust kívánatra bérmentbe küld a mohai Ágnes-forrás kezelősége Mohán, Fejérmegye.

KEDVELT BORVIZ. ————— KEDVELT BORVIZ.
Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

ÖVÁS

== A magyar gazdaközönség szíves figyelmébe! ==

Sok budapesti ügynök az utóbbi időben oly hirdetésüket tesz közzé a lapokban, amelyben a lehetetlenségig olcsó törlesztéses kölcsönt ígérnek.

Ezen ügynökök ígéretüket sohasem válthatják valóra, mert a hirdetett feltételek merőben ellenkeznek a bankok és takarékpénztárak szabályaival és kamat tételeivel; sőt törvényeinkkel is. Céljuk, hangzatos hirdetésükkel az ügyfelet lépre vinni és huza vona által kényszer helyzetbe hozni, hogy időközben megszerzeit, a hirdetettől sokkal drágább kölcsönt kénytelen legyen génybe venni.

En nem ígérek semmit!

Hanem aki beküldi hozzám a birtokára vonatkozó telekkönyvi kivonatot és kataszteri birtokívet, annak:

1. Megszerzem a kölcsönt 15—75 évi időtartamra a legelőnyösebb módon, minden előzetes költség nélkül 15 nap alatt.
2. Engedélyezés után közlöm a feltételeket és retszése szerint elfogadhatja, vagy visszautasíthatja azokat anélkül, hogy bármiféle kárpótást igényeinek táruozásomért.
3. A kölcsön készpénzben lesz kifizetve és előzetes 1/2 évi felmondással bármikor visszafizethető, de az intézet nem mondhatja fel.
4. Kamattal a tőke is törlesztve van.
5. A megállapított csekély járulék csak a kölcsön folyósításánál fizetendő.

Teljes tisztelettel

SOLTI LAJOS

(volt banktisztviselő)

BANKÜGYNÖKSÉGE

Budapest, VIII., Bezerédi-utca II. sz.
(a Népszínház mellett.)

Alapítva 1896-ban. — Az eddig megszerzett kölcsönök összigeja több millió korona.

Törlesztéses kölcsönök már 600 koronától kezdve kaphatók, — Vidéki képviselők keresteknek.

Jónak, a jobbat az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használtban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut ruháink mosására, a Schicht által újonnan feltalált

mosó kivonat,

„Asszonydicséret“

védjeggyel,
a ruha beáztatására.

Előnyök:

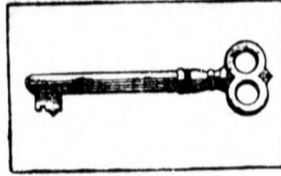
1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkenti.
2. Fáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztábbá, tehát fehérebbé is változtatja a ruhát.
5. Ugy a kosoknak, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alatt jegyzett czég kezességét vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosószernél.

Nélkülözhetetlenné válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

———— Mindenütt kapható. ————

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“

jeggyel

legjobb, legkiadósabb sennelfogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkatrésztől mentes.

..... Mindenütt kapható! .....

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy mind a csomag szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikevel legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

SZOLOUGAST

Ültessünk minden ház me lé és kertjeinkben föld- és honoktalan

Erre azonban nem minden szőlőraj alkalmas bár mind kuszó természetű mert nagyobb rész ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem érték el eredményt eddig. Hol ugyanis alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legfinomabb muskotály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem a nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsékyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek kerítéseknél sőt a legremekebb disze anélkül, hogy legkevesebb helyet is foglalna az egyébre használt részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évtől terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg aki címét egy levelezőlapon tudatja

Czím:

Érmel éki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya u. p. zékelyhíd.